

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

1-ASIS TARPTAUTINIS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kokia yra 1-ojo TFAS paskirtis?

1-ojo TFAS taikymas užtikrina, kad finansinė informacija, sudaryta pagal TFAS standartus:

- yra aiški ir palyginama;
- yra pradedama rengti nuo tinkamos datos;
- yra rengiama jos pritaikymui patiriant išlaidas, kurios neviršija iš perėjimo prie TFAS gaunamos naudos.

Ką reiškia TFAS taikymas pirmą kartą?

Šis standartas apibrėžia, kokiais atvejais ūkio subjektas laikomas pirmą kartą taikantis TFAS:

a) ūkio subjekto naujausios finansinės ataskaitos buvo sudarytos:

- pagal nacionalinius standartus;
- pagal TFAS standartus, bet be patvirtinimo, kad jie atitinka TFAS standartus;
- pagal nacionalinius standartus ir iš dalies pagal TFAS standartus;
- pagal nacionalinius standartus su tam tikrais suderinimais su TFAS standartais.

Ką reiškia TFAS taikymas pirmą kartą?

- b) ūkio subjektas sudarė naujausias finansines ataskaitas pagal TFAS standartus, tačiau tik savo vidiniam naudojimui, nepateikdamas jų kitiems vartotojams;
- c) ūkio subjektas sudarė tik konsoliduotas finansines ataskaitas pagal TFAS standartus, bet nesudarė pilno finansinių ataskaitų rinkinio, kaip tai reikalauja 1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;
- d) ūkio subjektas iš viso nesudarė finansinių ataskaitų.

Kokie yra pagrindiniai apibrėžimai?

Perėjimo prie TFAS data

yra pirmoji anksčiausio laikotarpio data, už kurį ūkio subjektas pateikia visą lyginamąją informaciją pagal TFAS savo pirmosiose finansinėse ataskaitose, sudarytose pagal TFAS.

Pirmosios TFAS finansinės ataskaitos

tai pirmoji metinė finansinė atskaitomybė, kuriai ūkio subjektas patvirtina, kad jos buvo sudarytos pagal TFAS standartus.

Pirmasis TFAS ataskaitinis laikotarpis

yra pirmasis ataskaitinis laikotarpis, už kurį ūkio subjektas sudaro finansines ataskaitas pagal TFAS standartus.

Pirmą kartą TFAS taikantis ūkio subjektas

tai ūkio subjektas, kuris teikia pirmąsias finansines ataskaitas pagal TFAS standartus.

Pradinis balansas

Pirmą kartą taikydamas TFAS, ūkio subjektas pradeda nuo pradinio balanso sudarymo pirmajai to ataskaitinio periodo, per kurį pereis nuo atskaitomybės sudarymo pagal nacionalinius standartus prie TFAS taikymo, dienos.

Lyginamojo ataskaitinio laikotarpio nustatymo pavyzdys

Palyginamojo laikotarpio pasirinkimas:

Ūkio subjektas priima sprendimą pateikti vienerių metų lyginamąją informaciją. Šiuo atveju perėjimo data yra 20X8 m. sausio 1 d.

Pradinio balanso datos nustatymas:

Pradinis balansas turi būti sudarytas 20X8 m. sausio 1 d. datai

Ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės rengimas:

20x9 m. finansinės ataskaitos sudaromos pagal TFAS. Taigi 20X9 m. finansinė atskaitomybė bus palyginama su 20X8 m. finansine atskaitomybe.

Kokios yra pradinio balanso sudarymo taisyklės?

Sudarydamas pradinį balansą, ūkio subjektas turi vadovautis toliau pateiktomis taisyklėmis su 1-ajame TFAS nurodytomis išimtimis:

- a) deklaruoti visą turtą ir įsipareigojimus, kurių deklaravimas privalomas pagal TFAS;
- b) nedeklaruoti kaip turto ar įsipareigojimų tų straipsnių, kurie nėra įtraukti į TFAS reikalaujamų įtraukti straipsnių sąrašą;
- c) perklasifikuoti tuos turto, įsipareigojimų ar nuosavybės straipsnius, kurie yra traktuojami skirtingai, lyginant anksčiau taikytus nacionalinius apskaitos standartus su TFAS;
- d) įvertinti visus turto ir įsipareigojimų straipsnius, kaip tai reglamentuoja TFAS.

Privalomos išimtyys taikomos pirmą kartą taikant TFAS

- Įvertinimai
- Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo panaikinimas
- Apsidraudimo sandorių apskaita
- Konsolidavimas ir mažumos dalis
- Vyriausybės paskolos
- Finansinio turto klasifikavimas ir vertinimas
- Finansinio turto vertės sumažėjimas
- Įterptosios išvestinės finansinės priemonės
- Draudimo sutartys

Neprivalomos išimtys taikomos pirmą kartą taikant TFAS

- Verslo jungimai
- Mokėjimo akcijomis sandoriai
- Numanoma savikaina
- Nuoma
- Sukaupti perskaičiavimo skirtumai
- Investicijos į dukterines, asocijuotąsias ir bendras įmones
- Dukterinių, asocijuotųjų ir bendrų įmonių turtas ir įsipareigojimai

Neprivalomos išimtyys taikomos pirmą kartą taikant TFAS

- Mišrios (sudėtinės) finansinės priemonės
- Anksčiau pripažintų finansinių priemonių pergrupavimas
- Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymas pirminio pripažinimo metu
- Veiklos nutraukimo įsipareigojimai, įtraukti į nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikainą
- Finansinis turtas arba nematerialusis turtas, apskaitomas pagal TFAAK 12-ojo „Paslaugų koncesijų susitarimai“ reikalavimus
- Skolinimosi išlaidos

Neprivalomos išimtys taikomos pirmą kartą taikant TFAS

- Finansinių įsipareigojimų panaikinimas nuosavybės priemonėmis
- Hiperinfliacija
- Bendri susitarimai
- Paviršinio sluoksnio pašalinimo išlaidos kasyklos gamybos etape
- Nefinansinio objekto pirkimo ar pardavimo sutarčių atskleidimas
- Pajamos
- Sandoriai užsienio valiuta ir išankstiniai svarstymai

Pradinio balanso sudarymas

- Visi **įvertinimai** ūkio subjekto pradiniam balanse turėtų būti vienodi, įskaitant tuos, kurie buvo atlikti pagal ankstesnius nacionalinius standartus ir TFAS, nebent būtų aišku, kad tie įvertinimai buvo padaryti klaidingai.

Pradinio balanso sudarymo pavyzdžiai

Situacija. Ūkio subjektas X sudaro pirmąją finansinę atskaitomybę pagal TFAS 20x5 metams. Jo pradinio balanso data yra 20x4 m. sausio 1 d. Ūkio subjektui X 20x3 m. finansinėje atskaitomybėje nereikėjo sudaryti atidėjinių blogoms skoloms, atsiradusioms dėl pardavimų 20x3 m. spalio mėn. 20x4 m. balandžio mėn. buvo aišku, kad klientas nepajėgs padengti 5 000 PV skolos.

Pradinio balanso sudarymo pavyzdžiai

Sprendimas Nr. 1.

Sudarydamas 20x3 m. finansinę atskaitomybę, ūkio subjektas nežinojo, kad klientas negalės padengti skolos. Todėl jis neturėjo sudaryti atidėjinių dėl blogos skolos. Todėl 20x4 m. sausio 1 d. pradiniam balanse ūkio subjektas X šių atidėjinių taip pat nepateikia.

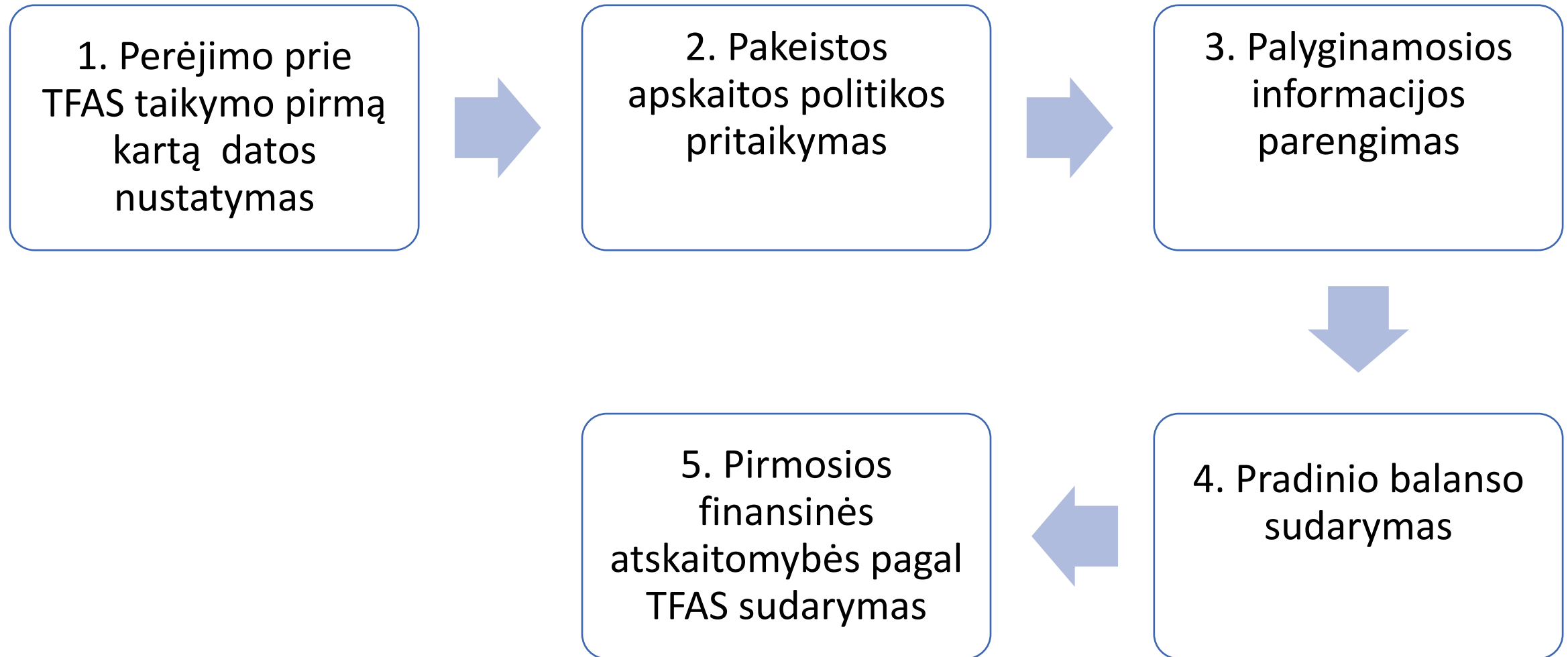
Pradinio balanso sudarymo pavyzdžiai

Sprendimas Nr. 2.

Sudarydamas 20x3 m. finansinę atskaitomybę, ūkio subjektas turėjo atlikti papildomą patikrinimą, ar klientas sugebės padengti skolą. Tada jis rinkytų galimo nemokumo įrodymus ir suformuotų atidėjinius. Todėl 20x4 m. sausio 1 d. pradiniam balanse ūkio subjektas X sudaro 5 000 PV atidėjinius, nes tai yra aiškus įvertinimų klaidos įrodymas.

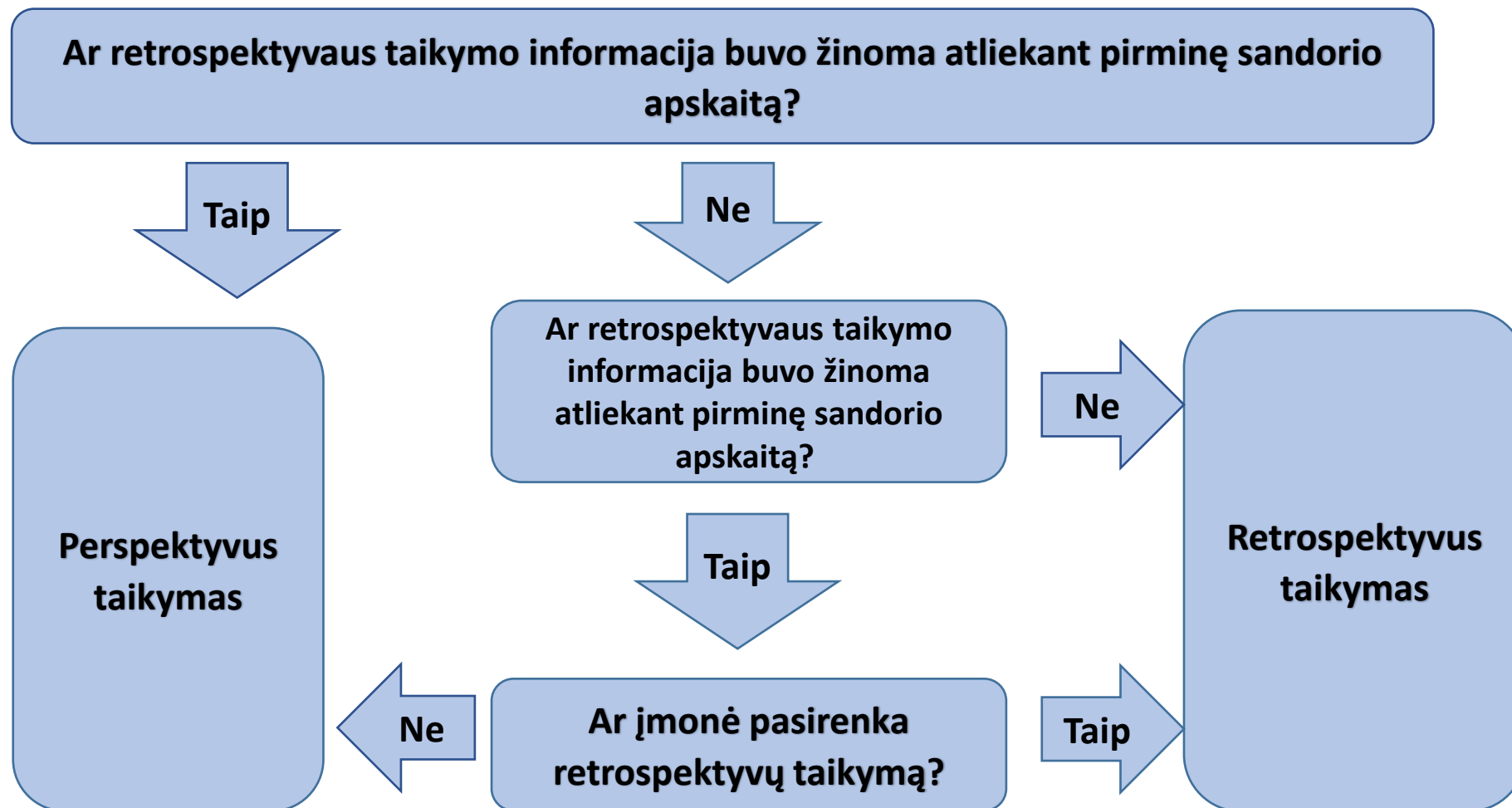
Procedūras pirmā kartā sudarant finansinē atskaitomybę pagal TFAS

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo panaikinimas

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo panaikinimui apskaityti pagal TFAS pradinio balanso dieną arba po jos sudarytiems sandoriams įprastai yra taikomas perspektyvus metodas.

Pripažinimo panaikinimas

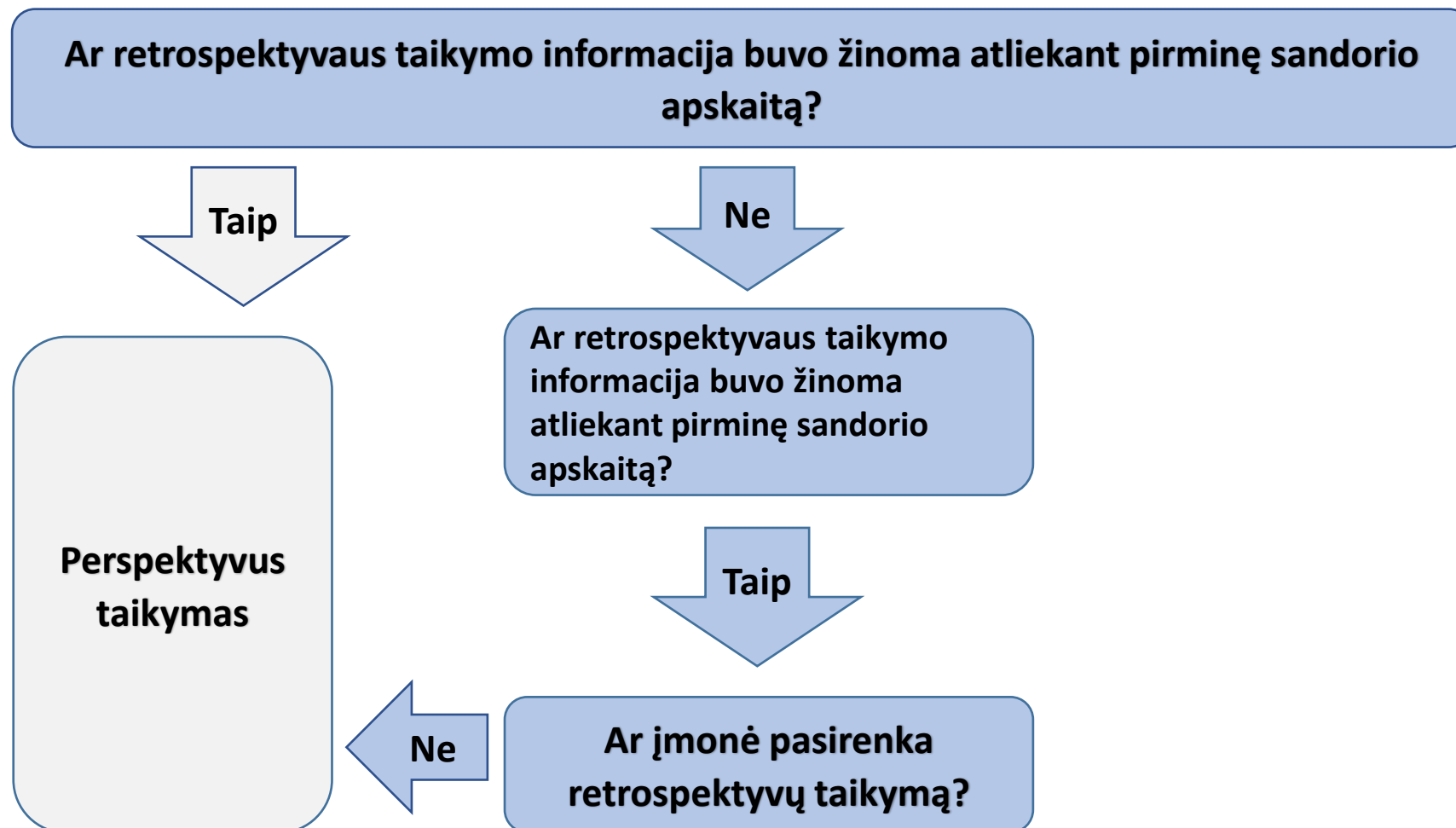
Pripažinimo panaikinimas

Ar retrospektyvus taikymo informacija buvo žinoma atliekant pirminę sandorio apskaitą?

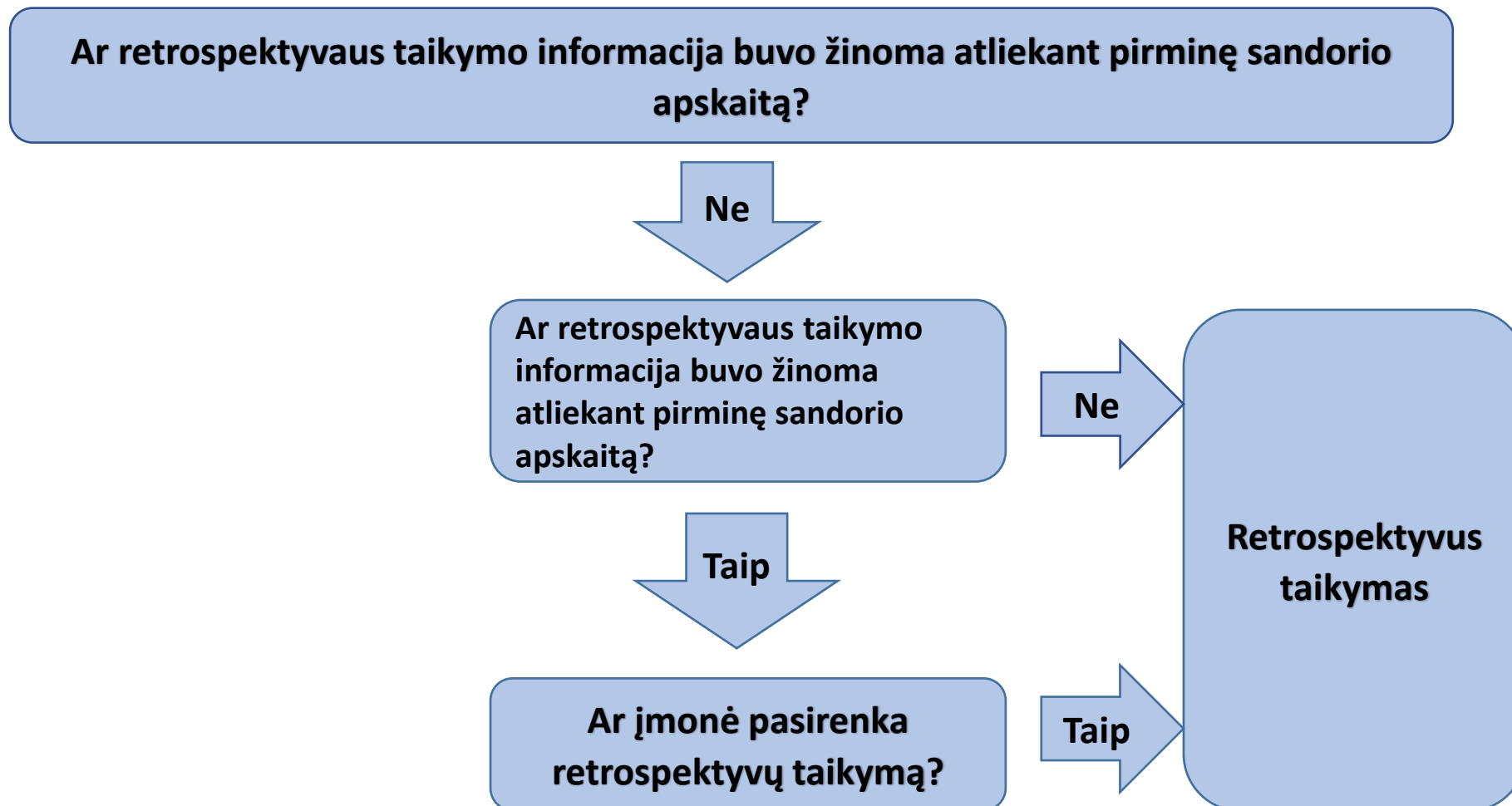
Taip

Perspektyvus
taikymas

Pripažinimo panaikinimas

Pripažinimo panaikinimas

Kokios ataskaitos sudaro pirmąją finansinę atskaitomybę pagal TFAS ?

1-asis TFAS reikalauja, kad, siekiant pateikti palyginamą informaciją, pirmąją finansinę atskaitomybę pagal TFAS sudarytų mažiausiai:

- trys finansinės būklės ataskaitos (einamojo laikotarpio ir dviejų lyginamųjų laikotarpių pabaigoje);
- dvi pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos, atskiros pelno (nuostolių) ataskaitos (jei pateikiama), nuosavybės pokyčių, pinigų srautų ataskaitos (apima ataskaitinį ir lyginamąjį laikotarpį);
- susijusios pastabos, įskaitant visų pateiktų ataskaitų lyginamąją informaciją.

Praktinis pavyzdys

- Ūkio subjektas „X“ yra pirmą kartą taikantis TFAS. Jis nusprendė pereiti nuo apskaitos pagal nacionalinius apskaitos standartus prie TFAS pradedant nuo **20x5 m.** ir pateikti lyginamąją informaciją už vienerius metus.
- Todėl perėjimo data ir pradinio balanso data yra **20x4 m. sausio 1 d.**

Praktinis pavyzdys

- Ūkio subjektas „X“ taikė kai kuriuos apskaitos politikos pakeitimus, kad jie atitiktų TFAS reikalavimus.

Straipsnis	20x4 m., PV	Ankstesnė apskaitos politika	Nauja apskaitos politika
Žemė	10 000	Savikainos modelis	Perkainojimo modelis
Nematerialusis ilgalaikis turtas	0	Nurašymas į sąnaudas	Kapitalizavimas
Pastatai	148 250	Savikainos modelis	Perkainojimo modelis
Atsargos	5 000	Įsigijimo savikaina	Tikroji vertė

Praktinis pavyzdys

- Pagal ankstesnę apskaitos politiką žemė buvo vertinama taikant savikainos modelį. Pagal TFAS standartą ūkio subjektas taiko perkainojimo modelį. Dėl žemės perkainojimo žemės vertė ir nuosavas kapitalas padidėja 3 000 PV

Straipsnis	Prieš perėjimą prie TFAS 20X4 m. gruodžio 31 d., PV	Pradinio balanso koregavimai, PV	Lyginamoji informacija perėjimo dieną 20X4 m., gruodžio 31 d., PV	Lyginamojo laikotarpio koregavimai, PV	Lyginamoji informacija 20X4 m. gruodžio 31 d., PV
Žemė	10 000	3 000	13 000		13 000

Praktinis pavyzdys

- Bendros plėtros išlaidos per 20x3 m. buvo 2 000 PV ir 3 000 PV per 20x4 m. Dėl apskaitos politikos pakeitimo, pereinant prie TFAS, nuosavas kapitalas padidėja 2 000 PV pradiniam balanse 20x4 m. sausio 1 d. ir 5 000 PV 20x4 m. gruodžio 31 d.

Straipsnis	Prieš perėjimą prie TFAS 20X4 m. gruodžio 31 d., PV	Pradinio balanso koregavimai, PV	Lyginamoji informacija perėjimo dieną 20X4 m., gruodžio 31 d., PV	Lyginamojo laikotarpio koregavimai, PV	Lyginamoji informacija 20X4 m. gruodžio 31 d., PV
Ilgalaikis nematerialusis turtas	0	2 000	2 000	3 000	5 000

Praktinis pavyzdys

- 20x4 m. gegužės mėn. ūkio subjektas „X“ įsigijo pastatų už 150 000 PV. Taikomo tiesinio nusidėvėjimo laikotarpis yra 50 metų. Pagal ankstesnę apskaitos politiką pastatai buvo vertinami taikant savikainos modelį.
- Todėl 20x4 m. birželio – gruodžio mėn. apskaičiuotas nusidėvėjimas buvo 1 750 PV, o pastatų vertė 20x4 m. gruodžio 31 d. buvo 148 250 PV.

Praktinis pavyzdys

- Pagal TFAS ūkio subjektas taiko perkainojimo modelį.
- Kadangi pastato rinkos vertė įsigijimo metu buvo 204 000 PV, lyginamojo balanso pokyčiai registruojami ir kaip pastatų vertės padidėjimas 54 000 PV, ir kaip apskaičiuoto nusidėvėjimo padidėjimas 630 PV.

Straipsnis	Prieš perėjimą prie TFAS 20X4 m. gruodžio 31 d., PV	Pradinio balanso koregavimai, PV	Lyginamoji informacija perėjimo dieną 20X4 m., gruodžio 31 d., PV	Lyginamojo laikotarpio koregavimai, PV	Lyginamoji informacija 20X4 m. gruodžio 31 d., PV
Pastatai	148 250	-	-	53 370	201 960

Praktinis pavyzdys

- Atsargos pagal ankstesnę apskaitos politiką buvo vertinamos įsigijimo savikaina. Pagal TFAS ūkio subjektas atsargoms taiko tikrąją vertę.
- Ūkio subjektas turi patikimos informacijos, kad atsargų tikroji vertė pradžios balanso dieną dėl susiklosčiusios situacijos rinkoje buvo mažesnė 1 000 PV.

Praktinis pavyzdys

- Pokyčių poveikis – nuosavo kapitalo sumažinimas 1 000 PV.
- Per 20x4 m. rinkos situacija pasikeitė, atsargos nejudėjo per visą 20x4 m., tačiau jų vertė padidėjo 2 000 PV.

Straipsnis	Prieš perėjimą prie TFAS 20X4 m. gruodžio 31 d., PV	Pradinio balanso koregavimai, PV	Lyginamoji informacija perėjimo dieną 20X4 m., gruodžio 31 d., PV	Lyginamojo laikotarpio koregavimai, PV	Lyginamoji informacija 20X4 m. gruodžio 31 d., PV
Atsargos	5 000	-1 000	4 000	2 000	6 000

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union